

SYLABUS**DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025/2026 – 2028/2029***(skrajne daty)*

Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Prawo w ochronie środowiska
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Wydział Technologiczno-Przyrodniczy Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	ogólny
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr Karol Hermanowski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Karol Hermanowski

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	20								2

1.2. Sposób realizacji zajęć☒ zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

wykład: egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Brak

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 CELE PRZEDMIOTU

C ₁	Zapoznanie studentów z podstawowymi regulacjami prawnymi dotyczącymi ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.
C ₂	Zapoznanie studentów z powiązaniem pomiędzy regulacjami prawnymi w zakresie ochrony środowiska funkcjonującymi na różnych szczeblach.
C ₃	Wykształcenie umiejętności wykorzystywania instrumentów prawnych w działalności gospodarczej i edukacyjnej.
C ₄	Wykształcenie umiejętności posługiwania się terminologią prawną i znajomością aktów prawnych

3.2 EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student opisuje regulacje prawne związane z ochroną środowiska i przyrody	K_Wo9
EK_02	Wykorzystuje zdobytą wiedzę prawniczą do interpretacji i rozwiązywania zaistniałych problemów z zakresu ochrony środowiska i przyrody	K_Wo9
EK_03	Omawia powiązania pomiędzy regulacjami prawnymi w zakresie ochrony środowiska funkcjonującymi na różnych szczeblach	K_Wo9
EK_04	Definiuje pojęcia z zakresu prawa ochrony środowiska	K_Wo9

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

TREŚCI MERYTORYCZNE
Podstawowe zagadnienia prawa ochrony środowiska
Źródła prawa ochrony środowiska. Ochrona środowiska w prawie polskim, unijnym i międzynarodowym
Zasady prawa ochrony środowiska: 1. Pojęcie zasady prawnej 2. Zasada korzystania ze środowiska 3. Zasada zanieczyszczający płaci 4. Zasada kompleksowości 5. Zasada prewencji i przezorności 6. Zasada planowości 7. Zasada prawa do informacji o środowisku 8. Zasada uczestnictwa społeczeństwa w postępowaniach w sprawie wydania decyzji z zakresu

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

ochrony środowiska
9. Zasada obowiązku stosowania metodyk referencyjnych
Środki finansowoprawne w ochronie środowiska.
1. Opłaty
2. Administracyjne kary pieniężne.
Odpowiedzialność prawna w ochronie środowiska
1. Odpowiedzialność cywilna
2. Odpowiedzialność karna
3. Odpowiedzialność administracyjna
4. Odpowiedzialność według ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie
Organizacja ochrony środowiska w Polsce
1. Organy jednostek samorządu terytorialnego
2. Wojewoda
3. Minister właściwy ds. środowiska
4. Dyrektorzy ochrony środowiska
5. Inspektorzy ochrony środowiska
Prawne formy działania administracji ochrony środowiska
Ochrona poszczególnych elementów środowiska – zagadnienia podstawowe
1. Ochrona środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji
2. Ochrona kopalin
3. Ochrona wód
4. Ochrona zwierząt i roślin
5. Problematyka prawa emisyjnego
6. Problematyka ochrony przyrody
7. Odpady i ich zagospodarowanie
8. Problematyka utrzymania czystości i porządku w gminach

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy z prezentacją multimedialną, wykład z elementami konwersatorium (analiza i interpretacja aktów normatywnych, dyskusja nad тезami doktryny oraz orzecznictwa, metody kształcenia na odległość z wykorzystaniem platformy MS Teams).

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	egzamin, aktywność w trakcie zajęć	w
EK_02	egzamin, aktywność w trakcie zajęć	w
EK_03	egzamin, aktywność w trakcie zajęć	w
EK_04	egzamin	w

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład egzamin – wyniki egzaminu ustalane na podstawie pisemnych prac studentów lub ustnej odpowiedzi, gdzie ocena pozytywna osiągana jest w przypadku uzyskania ponad 50% poprawnych odpowiedzi (dst 51-59%, dst plus 60-69%, db 70-79%, db plus 80-89%, bdb 90-100%)

Kryteria oceny: właściwie zaznaczone odpowiedzi, poprawna terminologia, aktualny stan prawny.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, kolokwium)	28
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Górski M., Prawo ochrony środowiska, Warszawa 2021, Wolters Kluwer.

Mikosz R., Wprowadzenie do prawa środowiska, Katowice 2021. Wydawnictwo Uniwersytet Śląski.

Podstawowe obowiązujące akty prawne:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) – w zakresie wskazanym na zajęciach.
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) - w zakresie wskazanym na zajęciach.
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) - w zakresie wskazanym na zajęciach.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z

2024 r. poz. 1478) - w zakresie wskazanym na zajęciach.

Literatura uzupełniająca:

K. Gruszecki [w:] Prawo ochrony środowiska. Komentarz, wyd. VI, Warszawa 2022.

K. Gruszecki [w:] Ustawa o ochronie przyrody. Komentarz, wyd. VI, Warszawa 2024.

Karol Hermanowski – „Zasada zrównoważonego rozwoju a prawna ochrona drzew i krzewów” ang. „The Principle Of Sustainable Development And The Legal Protection Of Trees And Shrubs”, Journal of Modern Science 2023, T. 50, iss. 1, s. 292-316.

Karol Hermanowski – „Opłaty przy zezwoleniach uzależnionych od przesadzenia drzew bądź krzewów lub dokonania ich nasadzeń zastępczych” ang. „Fees for permits depending on replanting trees or shrubs or their replacement plantings”, Ius et Administratio numer 3/2023.

Karol Hermanowski - Aktualne regulacje prawne w zakresie usuwania drzew i krzewów w Polsce oraz nowe instrumenty w celu ich ochrony, [w:] Międzynarodowa Innowacyjność i Konkurencyjność w XXI w. (red. nauk.) Ł. Wójtowicz, Instytut Naukowo-Wydawniczy „Spatium”, Lublin 2020.

Karol Hermanowski – „Decentralizacja uprawnień w zakresie ustalania opłat za usuwanie drzew i krzewów” [w:] Aktualne problemy funkcjonowania samorządu terytorialnego, (red.) E. Ura, E. Feret, S. Pieprzny, Rzeszów – Sandomierz 2017.

Karol Hermanowski - „Nowe regulacje dotyczące zezwolenia, opłat i kar pieniężnych za usuwanie bez wymaganego zezwolenia drzew i krzewów jako instrumenty służące ochronie przyrody” [w:] Problemy współczesnej administracji publicznej w Polsce, E. Ura, S. Pieprzny (red. nauk.), ISBN – 978-83-7996-264-8, Rzeszów 2016.

„Authorities empowered to issue permits for the removal of trees and shrubs and related fees and penalties”, [w:] „Assessment of legal model of environmental protection in Poland and Slovakia Posúdenie modelu právnej ochrany životného prostredia v Polsku a na Slovensku”/ (współautor) [Elżbieta Ura, Jerzy Stelmasiak, Stanisław Pieprzny], Košice: Equilibria, 2013 r.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej